

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POSWIECONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRODEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefon 75 i 164

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomia” —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15. Nr. KONTA P.-K. O. 81.267. Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYNNA CO DZIENNIEM
• w tygodniu 40 gr. • w miesiącu 1 zł 20 gr. • w kwartale 3 zł 20 gr. • w półroczu 6 zł 40 gr. • w roku 12 zł 40 gr.
CENA PRZEMOCNIEJ: od 1000 sztuk 2.50
• od 2000 sztuk do 5000 2.20

CENA ODRUKOWANIA: przedruk 10 gr. • 1000 sztuk 1 zł 40 gr. • 2000 sztuk 2 zł 80 gr. • 3000 sztuk 4 zł 20 gr. • 4000 sztuk 5 zł 60 gr. • 5000 sztuk 7 zł 00 gr. • 6000 sztuk 8 zł 40 gr. • 7000 sztuk 9 zł 80 gr. • 8000 sztuk 11 zł 20 gr. • 9000 sztuk 12 zł 60 gr. • 10000 sztuk 14 zł 00 gr.

POLSKO-NIEMIECKI TRAKTAT HANDLOWY

Zawarty ostatnio z Niemcami traktat handlowy, poprzedzony zawarciem t. zw. umowy likwidacyjnej jest w polskiej polityce zagranicznej zdarzeniem ogromnie ważnym. Trzeba bowiem pamiętać, że położył on kres trwającej między Polską a Niemcami 5 lat wojnie celnej, która ażkolwiek przyczyniła się do ugruntowania i powstania szeregu nowych gałęzi naszego przemysłu, przynosiła i nam i Niemcom wielkie szkody. Poza tem podpisanie traktatu handlowego z Niemcami jest je- nym z najbardziej autorytatywnego źródła, bo przewodniczącego delegacji polskiej do rokowań handlowych polsko-niemieckich p. min. Twardowskiego, który udzielił w tej sprawie wywiadu.

W dziedzinie formalności celnych przyznano sobie wzajemnie poza klauzulą największego uprzywilejowania pewne ułatwienia w zakresie wystawienia świadectw pochodzenia jako też na- cjonalizacji towarów.

Unormowanie stosunków gospo- darczych między obu krajami pociągnęło za sobą konieczność umownego uregulowania sprawy wjazdu, pobytu i osiedlenia obywateli jednej strony na te- rytuorium drugiej. W tej mierze przyznano sobie wzajemnie naj- większe uprzywilejowanie dla tych kategorii osób, które mu- szą przybywać w drugim pa- Ństwie dla urzeczywistnienia ce-

łów traktatu. Co się tyczy uprawnień stat- ków morskich na wodach tery- torjalnych obu stron, uznane zostały w traktacie ogólne za- sady międzynarodowe. W od- niesieniu zaś do niemieckich towarzysów żeglujących dla przewozu emigrantów z Polski, to mają być dopuszczone trzy największe przedsiębiorstwa te- go rodzaju pod ogólnymi wa- runkami ustanowionymi w naszym ustawodawstwie. W szczegól- ności transport emigrantów odbywać się będzie zgodnie z naszym ustawodawstwem tylko przez Gdynię i Gdańsk przyczem wyraźnie zastrze- żono możliwość odmiennego traktowania przedsiębiorstw krajowych tego rodzaju.

Umowę gospodarczą zawarto na jeden rok z trziesięścięc- nem wypowiedzeniem, przewi- dując możliwość automatycznego przedłużania ważności, o ile potem nie nastąpi wypowiedzie- nie w terminie sześciu miesięcy. — Co zyskuje na traktacie Polska i jakie korzyści przynosi on Niemcom?

— Przedewszystkiem możemy liczyć na dalszą ekspansję w kierunku wywozu, zwłaszcza surowców i produktów hodow- lanych do Niemiec, ale ukazują się także daleko idące możli- wości naszej konkurencji w dziedzinie przemysłowej na za- chodnich rynkach zbytu. Powo- dzenie nasze na tegorocz- nych Targach Lipskich nie jest bez głębszego znacze- nia.

Niemcy przez traktat uzyska- ją częściowo utracony wskutek wojny celnej rynek polski i wstępują na równych prawach w szereg innych naszych kon- trahentów.

— Jakie znaczenie ma świe- zo zawarty traktat handlowy dla współpracy obu państw?

— Jasnym jest, że dwie tak potężne organizacje gospodar- cze sąsiadujące bezpośrednio ze sobą, jak Polska i Niemcy, nie mogą na dłuższą metę znajdo- wać się w warunkach unemoż- liwiających normalne współzycie gospodarcze. Nowa umowa go- spodarcza oznacza ważny krok

w kierunku ogólnej normalizacji międzynarodowych stosunków gospodarczych, a tem samem ogólnej ich stabilizacji.

— Jakie widoki ma polski eksport do Niemiec i które pro- dukty wchodziłyby przy ekspor- cie w rachubę?

— Poza skontyngentowanym eksportem niektórych surowców i półfabrykatów można liczyć na znaczną penetrację na rynek niemiecki wielu wytworów na- szego przemysłu jak np. wyro- bów drzewnych, ceramicznych, włókienniczych i t. d., które już okazały wybitną zdolność kon- kurencyjną na zachodnich ry- nkach zbytu.

Sprostowanie. We wczorajszym numerze chochlik drukarski sprawił nam szereg drobnych błędów, których w tym numerze było wyjątkowo du- żo, poprzekręcał nazwiska, czynił w artykule wstępnym z Marsz. Szy- mańskiego—Daszyńskiego, a w spra- wozdaniu z obchodu imienin Marszał- ka z Chopina jakiś dziwoląg, nie- podobny fonetycznie do żadnego z muzyków. Błędy te prostujemy.

Konferencje marsz. Szymańskiego

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu wczorajszym p. marszałek Senatu Szymański cały dzień przeznaczył na konferencję z poszczególnymi przedstawicielami klubów sejmowych i senackich. Chcąc bliżej zbadać opinię poszczególnych klubów p. marsz. Szymański postanowił prosić na konferencję nie prezesów, lecz cały skład prezydium danego klubu, z zachowaniem kolejności według liczby posłów.

O godzinie 10-ej rano marsz. Szymański przyjął prezesa Klubu B. B. W. R. pułk. posta Sławka i wicemarszałka Senatu p. Hipolita Gilwica, z którymi konferował do godz. 11-ej m. 45. O godz. 12-ej m. 15 przyjął dalej członków prezydium Klubu B. B. W. R. posłów Bojke, Kościakowskiego, Lechnickiego, Le- wenherta, Polakiewicza, Piestrzyńskiego i Zdzisława Strońskiego. O godz. 17-ej zostali zaproszeni na konferencję senator Posner, wicemarszałek Sejmu poseł Żuławski i postowie Niedziałkowski i Lieberman, członkowie prezydium P. P. S.

Na dziś na godz. 10 rano zostali zaproszeni posłowie z prezydium Klubu Wyzwolenie, na godz. 12 prezydium Klubu Ukraińskiego i na godz. 17 posłowie z prezydium Klubu Białoruskiego.

Echa zajęć październikowych w Sejmie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Specjalna komisja dla zbadania zajęć w październiku 1929 r. w Sejmie zakończyła dochodzenie. Komisja stwierdziła, że wszyscy oficerowie, którzy zostali wezwani dla złożenia zeznań przestali jednobrzmięco oświadczenia, że o wezwaniu zawiadomili swoją władzę przełożoną. Ponieważ komisja stwierdziła, że wez- wany z samego początku jeden z oficerów dotychczas nie otrzy- mał odpowiedzi od władzy przełożonej, komisja uważa, iż w tych warunkach dochodzenie należy uważać za ukończone, wobec czego wyniki jego przekazał plenium sejmowemu.

Zerwanie anglo-sowieckich stosunków dyplomatycznych?

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Prasa berlińska donosi, że oficjalnie kłó sowieckie są obu- rzzone na ambasadora angielskiego w Moskwie za to, że przesłał swemu rządowi raport o przesładowaniach religijnych w Rosji.

Koła te twierdzą, że wspomniany raport nietyko nie sprzyja zacieśnieniu stosunków anglo-sowieckich, lecz czynią pobyt angielskiego ambasadora w Moskwie niepotrzebnym.

Rząd sowiecki byłby rzekomo zadowolony, gdyby rząd angielski odwołał swego przedstawiciela.

Zai.teresowanie p. Deveya górnośląskim przemysłem

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Po tygodniowym pobycie w Krakowie i Katowicach dziś powrócił do Warszawy doradca finansowy rządu polskiego p. Devey. P. Devey bawił w Katowicach kilka dni, interesując się sytuacją gospodarczą na Górnym Śląsku i odbywając w tej sprawie konferencję z woj. śląskim Grażyńskim i wybitnymi przed- stawicielami tamtejszych sfer przemysłowych.

DZIŚ! Piątek 21-go o godz. 8.45 wiecz. DZIŚ!

Sala KINO-TEATRU MIEJSKIEGO
wzschodniowej ślasy ekaperymentator

L-O-KITTAJ

wykona podziw wzbudzające
EKSPERYMENTY

W POLSCE DOTĄD NIEWIDZIANE

Indyjski Faktyzm. Jasnowidzenie. Wyczuwanie myśli na odległość. Bilety od 1-3 zł. w aptece B-ci Lejzerowskich.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Intrygi monarchistyczne w Turynji

BERLIN 20.III. Minister spraw wewnętrznych Rzeszy Severing wstrzymał z dniem 1 kwietnia b. r. przesłania ze skarbku Rzeszy miesięcznej dotacji w kwocie 250 tys. mk. na utrzymanie policyj w Turynji...

kańskie. Machinacje Fricke'a w Turynji wywołały w Berlinie tem silniejsze zaniepokojenie, iż Saksonia znajduje się w przededniu dojścia do władzy narodowych socjalistów...

Po gźone Balfoura

LONDYN 20.III. Na wniosek Mac Donalda izba gmin odroczyła swe obrady do jutra niezwłocznie po otwarciu posiedzenia...

du na to, że angielski mąż stanu pierwszy w ciężkich latach istnienia Ligi Narodów oddał jej nieocenione usługi.

GENEWA 20.III. Śmierć lorda Balfoura wywołała w Kolach Ligi Narodów głęboki żal ze wzglę-

du na to, że angielski mąż stanu pierwszy w ciężkich latach istnienia Ligi Narodów oddał jej nieocenione usługi.

Groźna sytuacja w handlu

W pełnieniu swej ciężkiej i niewdzięcznej roli rzecznika spraw handlu w Polsce - organizacji, reprezentowanej w Naczelnej Radzie Zrzeszeń Kupców Polskiego były i pozostają zawsze dalekie od stosowania metod zewnętrznych demonstracji i łatwej demagogii.

two odczuwa już dzisiaj cały organizm gospodarczy Polski, nprztykład w tak istotnej dla naszego kraju dziedzinie obrotu ziemiołpłodami.

To też nie dla celów manifestacyjnych i nie pod wpływem nastrojów defetystycznych, ale w dokładnym wyczuciu powagi chwili - przedstawiciele organizacji tych, zebrani na Nadwzyczajnym Zjeździe Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupców Polskiego, stwierdzają jednomyślnie, że handel w Polsce znajduje się dzisiaj na progu klęski, która może przekreślić rolę kupiectwa w życiu gospodarczym Państwa...

W pełnem poczuciu wagi wyprowadzanego poglądu i odpowiedzialności moralnej za jego ogłoszenie Nadwzyczajny Zjazd Naczelnej Rady uważa za swój obowiązek przestrzec całą opinię społeczną - oraz wszystkie czynniki mierodajne w rządzie i ciałach parlamentarnych przed skutkami dalszego odwiekania, zwłaszcza w dobie dzisiejszego kryzysu, zasadniczej akcji naprawy handlu, stonowiczej konieczności państwa, bez zrealizowania której nie da się udzrowić i umocnić struktury gospodarczej Polski.

Powiatowa Kasa Chorych w Stolpcach

Podaje do wiadomości P.P. pracodawców, że załegłości z tytułu składek ubezpieczeniowych za zatrudnionych przez Nich pracowników wzsztają z miesiąca na miesiąc, co ogromnie utrudnia należyte organizowanie leczenia i niesienie materialnej pomocy chorym.

(-) M. Ambrożewicz

Ogłoszenie

Dział Pracy Włęzienia w Nowogrodzku ogłasza publiczną sprzedaż 1 konia walacha lat 8, która odbędzie się w dniu 24 marca r.b. o godz. 12 przy więzieniu.

W. Makowski Naczelnik więzienia

OBWIESZCZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzku, zamieszkały w m. Nowogrodzku przy ulicy 3-go Maja pod Nr. 4, obwieszcza, że na zaspokojenie należnej na rzecz Anny Sobol od dłużnika Edmunda Nawakowskiego sumy 700 zł. z proc. i kosztami w dn. 14 czerwca 1930 r. o godz. 10-tej rano, odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku...

KOMORNIK SĄDOWY Antoni Birula

Oddam w dzierżawę lub sprzedam sklep spożywczy w Zdzęcleis w dobrym punkcie. Sklep z kompletnym urządzeniem. Oddam w dzierżawę z towarem lub bez towaru. Zgłaszać się do Administracji „Życia Nowogrodzkiego”.

MIĘSKIE KINO KULTURALNO-OŚWIATOWE DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH Najwspanialszy dramat sensacyjny w 10 aktach p.t. „Trzynasta godzina”

ROZMAITOŚCI Trzydzieści dwa miliony za jedną perłę. Jak bączkami cenie osiągnęła niektóre klejnoty i jak wielka jest namietność ludzka do błyskotki...

Kino „POGON” w Nowogrodzku DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH Niebysławy sukces filmowy „Pravo męża”

Kino „APOLLO” w Baranowiczach DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH Wielki film wschodni produkcji 30 r. „Władca Sahary”

RADJO-PROGRAM WARSZAWA fala 1411.

Piątek 21 marca 11.58. Sygnal czasu. 12.05. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. 14.40. Kom. gospodarczy. 15.00. Odczyt wydzaweltw. 15.45. Z życia Polskich Zespołów Śpiewaczych. 16.15. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Odczyt. 17.45. Koncert popol. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Głoda rolnicza. 19.25. Płyty gramofonowe. 19.40. Kom. PAT. 19.58. Sygnal czasu. 20.00. Odczytanie programu na dzień nast. 20.05. Pogadanka muzyczna. 20.15. Koncert symf.

Sobota 22 marca 11.58. Sygnal czasu. 12.05. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. Meteor. 14.40. Kom. gospodarczy. 15.00. Odczyt. 15.20. Odczyt. 15.45. Kątek artystyczny. 16.15. Muzyka. 17.15. Skrzytka pocztowa. 17.45. Szuhechwitzo dla młodzieży. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Centralne Tow. Org. i Kółek Roln. 19.25. Płyty gramof. 19.40. Kom. PAT. 19.58. Sygnal czasu. 20.00. Odczytanie programu na dzień nast. 20.15. Felleton. 20.30. Koncert wiecz. 22.00. Felleton. 22.15. Kom. meteor, polic., sport. 22.25. Ostatnia fala. 22.35. Kom. P.A.T. 23.00. Muzyka tan.

OBWIESZCZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzku, zamieszkały w m. Nowogrodzku przy ulicy 3-go Maja pod Nr. 4, obwieszcza, że na zaspokojenie należnej na rzecz Aleksandry Jermolowej od dłużnika Bazylego Jermoly sumy 672 zł. 75 gr. w dniu 14 czerwca 1930 r. o godz. 10-tej rano odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku...

OBWIESZCZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzku, zamieszkały w m. Nowogrodzku przy ulicy 3-go Maja pod Nr. 4, obwieszcza, że na zaspokojenie należnej od dłużniczek Aleksandry Kapyszewskiej na rzecz Eugenjusza Bachara sumy 3000 zł z proc. i kosztami, w dniu 2 kwietnia 1930 r. o godz. 10-tej rano odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku...

OBWIESZCZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzku, zamieszkały w m. Nowogrodzku przy ul. 3-go Maja pod Nr. 4, obwieszcza, że na zaspokojenie należnej na rzecz Komunalnej Kasy Oszczędności w Stolpcach od dłużnika Teodora Korkenkiewicza sumy 75 zł z proc. i kosztami, w dniu 14 czerwca 1930 r. o godz. 10-tej rano odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku...